

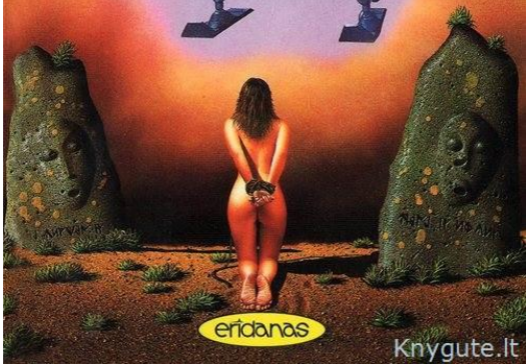
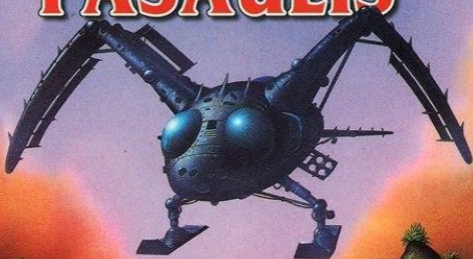

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

William R. Burkett

UŽMIGĘS PASAULIS

eridanas

Knygute.lt

William R. Burkett

UŽMIGĘS PASAULIS

Mokslinis fantastinis romanas

2432-ieji mūsų eros metai...

Žemės Federacija įtraukta į karą su Keturių tūkstančių saulių Llarių imperija. Pasinaudoję narkotiniais milteliais, sukeliančiais miegą, llariai įsiveržia į Žemę, Venerą ir Marsą. Tik dešimčiai Saulės sistemos gyventojų pavyko išvengti toksino poveikio. Devyni iš jų jau grobikų rankose. O kaip gi dešimtas?..

Iš anglų kalbos vertė IRMINA DOMEIKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
107 tomas. Serija įkurta 1990m.

William R. Burkett - SLEEPING PLANET
New York, Ace books, 1978

Copyright © by William R. Burkett, 1974

Cover art Copyright © by Tim White, 1990

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1998

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

Prologas

Vienuolikta valanda ryto pagal Grinvičą. 2432-ieji mūsų eros metai. Paskutiniai Donald Šėjaus diena Marse. Jį negailestingai pažadino sirenos kauksmas, nuaidėjęs po viešbučio langais. Jis atsisėdo lovoje ir įsiklausė.

- Nejaugi metas? - nusistebėjo jis. - Jei taip, vadinasi, aš pramiegojau arba nuspręsta veikti be pasirengimo.

Jo žvilgsnis užkliuvo už taimerio, ir įtampa atslūgo. Ne. Dar ne metas. Kaire pirma valanda dienos, Romoje dvylikta, iki numatyto termino liko dar dešimt valandų. Ir už lango kaukė įprastos, policininkų, o ne civilinės gynybos sirenos.

Jos nutilo prie pat viešbučio, ir Donaldą vėl persmelkė nerimas. O gal paskutinę akimirką jį susekė? Vaizduotė skubiai piešė žmones, skubančius laiptais aukštyn, pakeliui traukiančius pistoletus ir dalykiškai atlaužiančius gaidukus.

Jis nubloškė antklodę, stryktelėjo iš lovos ir pradėjo paskubomis vilktis. Kyštelėjo kojas į standartinius Marso pusbačius. Paskui ėmė terliotis su raišteliais. Juodųjų žvaigždžių ma-

ras! Tie raišteliai niekada netinka skylutėms!

Ir tą akimirką pasigirdo beldimas į duris.

Jis išsitraukė pistoletą ir apmirė.

- Kas ten?

- Koridoriaus budintysis, sere. Primenu jums, kad kambarį dera apleisti lygiai dvyliktą. Žemės keltas, į kurį užsisakėte bilietą, išvyksta antrą. Tad jūs turite visai nebedaug laiko.

Šėjus lengviau atsiduso ir atsiliepė:

- Aha... kaip tik ruošiuosi išeiti. Dėkui.

- Nėra už ką, sere. Viso geriausio.

Žingsniai nutolo koridoriumi ir vėl stabtelėjo. Pasigirdo duslus beldimas, paskui vėl neaiškus budėtojo pokalbis su dar vienu miegaliumi.

Šėjui prireikė poros minučių, kad visiškai atsipeikėtų. Šeši tokios užduoties vykdymo mėnesiai pagal bet kurį kalendorių yra ilgas laiko tarpas. Jis pasidarė nervingas, bet apie nuostolius, patiriamus profesijos dėka, bus laiko pamąstyti vėliau. Dabar reikia veikti.

Jis apsiliko palta, pasiėmė kelioninį krepšį ir išėjo iš kambario. Dar gerai, kad nereikia trauktis, atlaisvinant kelią šūviais, šuoliuojant stogais bei naudojantis visokiais kitokiais detektyvinių romanų atributais.

Hole jis pasistengė kuo greičiau atsiskaityti -

tikėjosi, kad jo skubėjimą įvertins kaip nenorą mokėti už dar vieną viešbutyje praleistą dieną. Tirštėjo sutemos. Jis užsisakė taksi ir pranešė, jog ketina vykti į kosmouostą šiauriniame miesto pakraštyje.

Judėti tirštame žmonių sraute buvo nelengva: Surūdijusių Lygumų šachtose kaip tik keitėsi pamaina. Kol taksi lėtai riedėjo į šiaurę, Šėjus atidžiai stebėjo, ar paskui juos nesivelka "uodega". Tuo metu, kai jie pasiekė kosmouostą, jis buvo visiškai tikras, kad niekas jo nepersekioja. Bet, įėjęs vidun, vis vien įsimaišė į minią, o paskui nūrė pro šonines duris ir pasisamdė taksi, stovintį kitoje aikštelėje. Pasakęs vairuotojui tolimos miesto dalies adresą, Donaldas įsitaisė užpakalinėje sėdynėje ir prisivertė atsipalaiduoti.

Po devynių valandų visa tai baigsis. Jis vylėsi, jog taip ir bus.

Taksi atvežė jį prie namelio su garažu, kurį jis išsinuomojo Viljamo Hovardso pavarde.

- Du dešimt.

Šėjus padavė taksistui tris dolerius ir plačiai, nuoširdžiai nusižiovavo.

- Šiandien kažkodėl jaučiuosi baisiai mieguistas. Veikiausiai dėl oro. O kaip jūs?

- Aš įpratęs.

- Visiškai nenorit miego?

- Ne. Pagyvenęs čia ilgėliau, prie visko pripranti, bet iš pradžių atmosfera ir pasuktas laikas daro didelę įtaką.

Šėjus nusišypsojo:

- Tai jau tikrai.

Jis atsisakė gražos, palaukė, kol užpakalinės taksi švieselės pradings iš akiračio, ir pasuko į butą. "Gal dabar tu ir nesi mieguistas, - pagalvojo Šėjus, - bet truputėlį lukterėk, ir pamatysi".

Tegul lukteri visi Saulės sistemos gyventojai.

Devynias valandas.

Šitiek jiems beliko.

Jis įėjo į butą, užkopė laiptais ir persirengė specialiais drabužiais, tinkamais dėvėti už atmosferinių miesto sodrintuvų bei šilumos spinduliuotuvų veikimo ribų. Paskui jis nusileido į garažą.

Čia stovėjo triratė reaktyvinė mašina su pilnais bakais, patikrintu varikliu ir truputį nuleistomis padangomis, pritaikytomis kelionėms smėlynais; bagažo skyriuje gulėjo instrumentai, paprastai naudojami bevaisių Marso lygumų tyrinėjimui. Jis išsitraukė dokumentus, pat-

virtinančius, kad jis - Donaldas Šėjus, verslininkas iš Žemės, suplėšė juos, atidžiai sudegino ir išbarstė pelenus. Savo seną kiaulės odos piniginę jis pakeitė kita, truputį aptrinta, su dokumentais, išduotais Viljamo Hovardso vardu.

Dabar beliko įsitikinti, jog respiratorius neužmirštas ir veikia, ir palikti nebereikalingus drabužius sandėliuke prie durų. Jis atsisėdo į mašiną, spustelėjo distancinio durų valdymo mygtuką ir atsargiai išvažiavo gatvėn. Po kelių minučių jis jau buvo už dešimties mylių nuo namų ir lėkė greitkeliu, vedančiu link Išorinių vartų. Čia, likus pusei mylios iki didžiųjų priešpabūklinio ekrano generatorių, baigėsi Surūdijusios Lygumos. Toliau plytėjo atviras, neįveiktas Marsas.

Jis prisiartino prie Išorinių vartų, įriedėjo į aikštelę, virš kurios švytėjo užrašas "Laisva", ir užgesino variklį. Kai tik Donaldas atvėrė automobilio langelį, jo link lengva charakteringa Marso eisena leidosi įspūdingo sudėjimo tipas.

- Tyrinėtojas? - paklausė jis.

Šėjus linktelėjo.

- Ar galiu dirstelėti į licenciją?

Šėjus ramiai ištiesė popierių. Padirbimo ne-

pastebės, jis buvo tuo tikras. Tarnautojas čia stovi ne tam, kad tikrintų licencijų autentiškumą; jis tik privalo įsitikinti, jog mašina pritaikyta judėti per smėlį.

Vaikinas gražino licenciją.

- Ar turite teises, leidžiančias vairuoti mašiną smėlynuose?

Toks pat trumpas patikrinimas. Šėjus išlipo ir stovėjo, gūždamasis vėjyje, pučiančiame nuo atvirų kopų. Marsietis apžiūrino mašiną, tai spusčiodamas greičio pedalą, tai kojos spyriais tikrindamas padangas ir visą laiką kiekvieną savo veiksmą kruopščiai žymėdamasis mažyčiame sąsiuvinėlyje. Galiausiai jis pasitraukė nuo automobilio.

- Viskas gerai, misteri Hovardsai. Laimingo kelio.

- Dėkui.

Šėjus vėl įsitaisė už vairo.

- Iki pasimatymo.

- Taip. Laimingai.

Jis spustelėjo akseleratorių ir išriedėjo pro vartus į šaltą atvirą Marso paviršių, pamėkliškai spindintį dviejų mėnulių šviesoje.

Po dviejų valandų mašina sustojo prieš tūkstančius metų išdžiūvusios upės pakrantėje, ir

Šėjus išsitraukė nedidelę juodą dėželę. Rankos sustingo nuo šalčio, o respiratorius niekaip nepajėgė nuraminti trūkšmingo kvėpavimo. Galiausiai dėželėje pasigirdo prislopintas dūzgimas. Donaldas niūriai dėbtelėjo į kontrolinį įrenginį, nesiryždamas sugrįžti į kabinos šilumą ir baimindamasis pražiopsoti atsakymą į šiuos tylūs šaukinius, šiuo metu skriejančius į žvaigždes.

Šėjus žvilgtelėjo aukštyn, į sustingusią naktinio Marso dangaus didybę. Kažkur tenai, tuštumoje, jo signalo laukia ištisas laivynas. O laiko lieka vis mažiau ir mažiau. Kodėl jie neatsiliepia?

Kontrolinis įrenginys atgijo.

Šėjus stvėrė ausines.

- ... patvirtina. Miegantysis patvirtina. Miegantysis patvirtina...

Jis spustelėjo mygtuką, nutraukdamas tą monotonišką giesmę.

- Tai DŠ iš Marso. Ataskaitai pasirengęs.

Jis kantriai palūkėjo.

- Kalbėkite. Pasirengę klausytis.

- Žodis... - Šėjus nutilo, giliai įkvėpė, tą akimirką įsisąmonindamas, kokią mašiną jis įjungia, - ... žodis paleistas.

- Žodis paleistas, - pakartojo tolimas balsas.

- Viskas teisingai.

- Jūsų atliktas darbas vertas visokeriopo pagyrimo. Generolas jums dėkoja.

Šėjus šyptelėjo:

- Jis visai netrukus galės padėkoti man asmeniškai. Perduokite jam tai nuo manęs, gerai?

- Perduosiu. - Regis, balse suskambo abejonė. - Ryšio pabaiga.

- Ryšio pabaiga, - atsiliepė Šėjus. Kontrolinė lemputė užgeso. Jis dirstelėjo į rankinį laikrodį. Liko truputį daugiau nei šešios valandos.

Jis supakavo siųstuvą, vėl padėjo jį į slaptą vietą ir sugrįžo į mašiną. Po poros minučių jis lėkė atgal, bet jau kitų vartų link. Stambiajam anų vartų sargui tokia trumpa kelionė galėjo sukelti įtarimą.

To dar betrūko, kad paskutiniąsias savo valandas Marse jis praleistų Saugumo Tarnybos kalėjime!

1

Kai Bredfordas Donovanas išriedėjo iš požeminio garažo savo nedideliu sunkvežimėliu, dangus virš Londono buvo tamsus. Regis, tai viena iš prastųjų naktų, ir Donovanas jautėsi įpykęs.

Jis važiavo, skvarbiu žvilgsniu apžiūrinėdamas tamsias gatves bei pastatus. Dvidešimt penktojo amžiaus Londonas. Gilyn ir aukštyn augantis piktybinis Britanijos salų auglys, žmogaus rankų tvarinys. Senovinis šio miesto aromatas seniai išsisklaidė praeityje, sunaikintas laiko vėjų. Dvidešimt penktojo amžiaus Londonas labiau priminė dvidešimtojo Niujorką - didelis, nerangus, pavojingas.

Štai kodėl šaltis, sklindąs nuo vidinėje striukės kišenėje glūdinčio pistoleto, atrodė toks raminantis. Gaujos paauglių - dar pernelyg jaunų eiti armijon ir pernelyg karingų pasišvęsti sportui - sugalvojo naują pramogą: gaudyti mašinas, kurios naktį vežioja krovinius, apvogti jas, sudeginti ir sumušti vairuotojus. Draudimo kompanijos dėl to beveik nenukentėdavo, bet užtai nelaimingi vairuotojai...

Donovanas tyliai suurzgė.

Tas, kuris tik pamėgins prie jo kabintis, pelnys kulką. Šiąnakt jis nusiteikęs ypač ryžtingai.

Jis įsijungė radiją, sugavo prikimusį moters balsą, dainuojantį vieną naują, labai populiarią karinę baladę - "Sagą apie žvalgą".

... ir priešai pradėjo ataką.

Viešpatie, aš įkliuvau, veikiausiai žuvau!

Bet vis tik nuspaudžiau gaiduką...

Nelaukdamas, kol žvalgas išsikapstys iš bėdos, Donovanas perjungė kitą bangą.

Vėl moteriškas balsas. Dabar diktoriai vyrai dėvėjo karines uniformas ir kovėsi su llariais už dešimčių parseku nuo čia. Šį kartą skaitė žinias.

...“Pamišęs Kepurininkas” atvyks į Londono uostą nedideliam remontui, truksiančiam savaitę, skaičiuojant nuo dvidešimt devintosios dienos. “Kepurininko” komandos giminės bei draugai gali susisiekti su bazės štabu ir susitarti dėl laisvadienių.

Labai gaila, bet tai visos žinios apie mūsų kariškių sugrįžimą. O dabar apie orą. Visą likusią savaitės dalį Anglijoje bus šilta, bet senoji geroji žiema jau ne už kalnų. O tiems iš jūsų, kurie turi reikalų kontinente, rekomenduojame "Stop-susidėvėjimą", aukščiausios kokybės tepalą, skirtą oro mašinų varikliams. Tiems, kurių verslas plėtojamas Amerikoje, "Stop-susidėvėjimas" užtikrina papildomą saugumo atsargą, keliaujant per žiemišką Šiaurės Atlantą...

Donovanas dar kartą spragtelėjo perjungiklį. Jis išsyk pažino Džonio Hetčerio, prieškarinio publikos numylėtinio, nukauto kažkokiame bevardžiam aстерoide, balsą:

*... suspindusios žvaigždės naktį seka
savo sakmes,
Jų tobulas grožis įaudrintą sielą nutildo,
Ir koks mirtingasis prakeikti išdrįs tas
gelmes,
Ir saules skaisčias, kur namus mūsų
gimtuosius
sušildo.....*

